

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Рівненський державний гуманітарний університет

ФІЗИЧНА КУЛЬТУРА, СПОРТ І
РЕАБІЛІТАЦІЯ В ЗАКЛАДАХ ОСВІТИ

Збірник наукових праць

ВИПУСК 15

РІВНЕ – 2024

**Фізична культура, спорт і реабілітація в закладах освіти:
Збірник наукових праць. Рівне: ГО СОМ-ЦЕНТР, 2024. Випуск
15. 319с.**

У збірнику вміщено наукові праці вчених, аспірантів, вчителів-методистів, вчителів-новаторів, здобувачів вищої освіти галузі фізичної культури та спорту України

Збірник статей буде корисним для вчителів і викладачів фізичного виховання, спортсменів, усіх, хто цікавиться сучасними проблемами розвитку фізичного виховання та спортивного тренування

Редакційна колегія:

кандидат педагогічних наук, професор Кіндрат В.К.
кандидат педагогічних наук, доцент Ковальський В.В.
доцент Кашуба А.А.
старший викладач Гоголь Т.В.

Відповідальність за інформаційну достовірність поданих матеріалів у наукових працях несуть автори публікацій

ЗМІСТ

Бутенко Т.В. АНАЛІЗ СУЧАСНИХ ФІТНЕС-ПРОГРАМ ТА ТЕХНОЛОГІЙ ДЛЯ СТУДЕНТОК ЗАКЛАДІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ.....	7
Василюк В.М., Бунда М.М. РОЗВИТОК КООРДИНАЦІЙНИХ ЗДІБНОСТЕЙ ДІТЕЙ 7-10 РОКІВ НА ЗАНЯТТЯХ З ТХЕКВОНДО.....	15
Василюк В.М., Кедич М.О. ВИКОРИСТАННЯ АНАЛІТИЧНИХ ДАНИХ ДЛЯ ПОКРАЩЕННЯ СТРАТЕГІЙ ТРЕНУВАНЬ У СПОРТІ	21
Василюк В.М., Колодич В.О. СТРУКТУРА ТРЕНУВАЛЬНОГО ЦИКЛУ АМАТОРСЬКОЇ КОМАНДИ З ФТБОЛУ ВПРОДОВЖ ТРЕНУВАЛЬНОГО СЕЗОНУ.....	33
Василюк В.М., Сидор В.В. МОДЕРНІЗАЦІЯ КРИТЕРІВ ВІДБОРУ ДО ТРЕНУВАЛЬНОГО ПРОЦЕСУ ЮНИХ ФУТБОЛІСТІВ.....	43
Василюк В.М., Шуляк Ю.В. ОСНОВИ РЕАЛІЗАЦІЇ ТРЕНУВАЛЬНОГО ПРОЦЕСУ СПЕЦІАЛЬНОЇ ФІЗИЧНОЇ ПІДГОТОВКИ ЮНИХ ФУТБОЛІСТІВ НА РАННІЙ СТАДІЇ ПІДГОТОВКИ.....	53
Власюк Г.І. ОСОБЛИВОСТІ АГРЕСИВНОЇ ПОВЕДІНКИ В СПОРТІ.....	62
Гоголь Т.В. ОСОБЛИВОСТІ ВИКОРИСТАННЯ РЕКЛАМИ У СПОРТІ ТА СПОРТИВНОМУ БІЗНЕСІ.....	71
Гоголь Т.В., Писарчук М.М. ОСОБЛИВОСТІ МЕНЕДЖМЕНТУ СПОРТИВНИХ КЛУБІВ.....	82
Давидюк І.В. ТЕХНОЛОГІЧНІ КРИТЕРІЇ ПІДГОТОВЛЕНOSTІ МАЙБУТНІХ ФАХІВЦІВ ПОЧАТКОВОЇ ШКОЛИ ДО ОЗДОРОВЧОЇ ОСВІТИ ШКОЛЯРІВ.....	89

Кашуба А.А., Жульжик Н.А. РОЛЬ СЕКЦІЙНИХ ЗАНЯТЬ З БАСКЕТБОЛУ У ПОКРАЩЕННІ ФІЗИЧНОГО СТАНУ УЧНІВ ЗОШ.....	99
Кашуба А.А., Королевич Д.С. ПОКРАЩЕННЯ ФІЗИЧНОЇ ПІДГОТОВЛЕНOSTІ ВОЛЕЙБОЛІСТІВ-ПОЧАТКІВЦІВ ЗАСОБАМИ ВОЛЕЙБОЛУ.....	103
Кашуба А.А., Нестерук М.С. ФОРМУВАННЯ ЕЛЕМЕНТІВ ТЕХНІКИ ГРИ У ЮНИХ ФУТБОЛІСТІВ.....	112
Кашуба А.А., Остаповець М.К. ОРГАНІЗАЦІЙНО-ПЕДАГОГІЧНІ АСПЕКТИ УДОСКОНАЛЕННЯ СПЕЦІАЛЬНОЇ ФІЗИЧНОЇ ПІДГОТОВЛЕНOSTІ ФУТБОЛІСТІВ-АМАТОРІВ...127	127
Кашуба А.А., Переходько М.С. ХАРАКТЕРИСТИКА ПРОЦЕСУ ВДОСКОНАЛЕННЯ СИЛОВИХ ЯКОСТЕЙ У ЮНИХ ФУТБОЛІСТІВ.....	133
Кіндрат В.К., Чалій Л.В., Чалій А.І. ДОСЛІДЖЕННЯ ВЗАЄМОЗВ'ЯЗКУ МІЖ ФІЗИЧНОЮ АКТИВНІСТЮ ТА НАДЛИШКОВОЮ МАСОЮ.....	146
Кіндрат В.К., Кіндрат Н.П., Шеретюк В.М. ДО ПИТАННЯ СУЧАСНИХ ПРИНЦИПІВ КАРДІОРЕАБІЛІТАЦІЇ.....	160
Кіндрат П.В., Кіндрат Н.П., Какай Г.П. НАПРЯМКИ ІМПЛЕМЕНТАЦІЇ ІНФОРМАЦІЙНО-КОМУНІКАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ У ПОЗАКЛАСНІЙ РОБОТІ З ФІЗИЧНОЇ КУЛЬТУРИ.....	176
Ковальський В.В., Лесенчук О.В. ОСОБЛИВОСТІ ФОРМУВАННЯ МОТИВАЦІЇ З ФІЗИЧНОГО САМОВДОСКОНАЛЕННЯ В СТАРШОКЛАСНИКІВ ЗЗСО.....	182
Ковальський В.В., Полюхович Є.М. ВДОСКОНАЛЕННЯ МОРФО-ФУНКЦІОНАЛЬНОГО СТАНУ ЮНИХ ФУТБОЛІСТІВ В ПРОЦЕСІ СЕКЦІЙНИХ ЗАНЯТЬ.....	188

Панчук А.П., Дутчак В.В., Дутчак А.В. МЕТОДИКА ФІЗИЧНОЇ РЕАБІЛІТАЦІЇ ДЛЯ ЧОЛОВІКІВ І ЖІНОК ДРУГОГО ЗРІЛОГО ВІКУ З ПЕРЕЛОМАМИ ХРЕБТА.....	191
Панчук А.П., Дутчак В.В., Дутчак О.В. ФОРМУВАННЯ МОРАЛЬНИХ ЯКОСТЕЙ ДІТЕЙ ІЗ ВИКОРИСТАННЯМ ДИДАКТИЧНИХ КАЗОК НА ЗАНЯТТЯХ ФІЗИЧНОЮ КУЛЬТУРОЮ.....	199
Панчук А.П., Панчук І.В., Бражук М.І. ВПЛИВ РУХОВОЇ АКТИВНОСТІ НА РІВЕНЬ СОМАТИЧНОГО ЗДОРОВ'Я ТА ФІЗИЧНУ ПІДГОТОВЛЕНІСТЬ СТАРШИХ ШКОЛЯРІВ.....	210
Панчук А.П., Панчук І.В., Проказюк О.Ю. ЗАЛУЧЕННЯ АТЛЕТІВ-ІНФЛЮЕНСЕРІВ ДО МАРЕТИНГОВИХ КАМПАНІЙ.....	223
Панчук А.П., Панчук І.В., Розумна В.В. ОСОБЛИВОСТІ ІСНУВАННЯ ФІТНЕС ІНДУСТРІЇ УКРАЇНИ В ПЕРІОД ВІЙСЬКОВОГО СТАНУ.....	232
Семенович С.В., Окерешко М.О. УДОСКОНАЛЕННЯ ШВИДКІСНО-СИЛОВИХ ЯКОСТЕЙ ЮНИХ ФУТБОЛІСТІВ НА ЕТАПІ ПОЧАТКОВОЇ ПІДГОТОВКИ ЗАСОБАМИ ЛЕГКОЇ АТЛЕТИКИ.....	239
Чалій Л.В. ПЕДАГОГІЧНА КУЛЬТУРА ФАХІВЦЯ ФІЗИЧНОЇ КУЛЬТУРИ І СПОРТУ.....	245
Чалій Л.В., Кирильчук М.В. ЗАСТУВАННЯ ПРОЕКТУВАННЯ У ПОЗАКЛАСНІЙ РОБОТІ ВЧИТЕЛЯ ФІЗИЧНОЇ КУЛЬТУРИ.....	255
Чалій Л.В., Рубель І.С. ДИДАКТИЧНІ ОСОБЛИВОСТІ УРОКІВ ФІЗИЧНОЇ КУЛЬТУРИ У 5-6 КЛАСАХ СУЧАСНОЇ ШКОЛИ.....	272
Шелюк В.О., Боровик Т.В. НАУКОВО-МЕТОДИЧНІ ОСНОВИ НАВЧАННЯ СТРИБКІВ ДІТЕЙ ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ.....	288

Ярмошук О.О., Дубовикова Т.М. ОПТИМІЗАЦІЯ РАЦІОНАЛЬНОГО ХАРЧУВАННЯ ДІТЕЙ, ЯКІ ЗАЙМАЮТЬСЯ ПЛАВАННЯМ.....	298
Ярмошук О.О., Низелюк Б.В. МОРФОФУНКЦІОНАЛЬНІ МОДЕЛЬНІ ХАРАКТЕРИСТИКИ ФУТБОЛІСТІВ ВИСОКОЇ КВАЛІФІКАЦІЇ.....	306
Ярмошук О.О., Синельник Б.О. АНАЛІЗ ТАКТИЧНИХ СТРАТЕГІЙ У ФУТБОЛІ З МЕТОЮ ОПТИМІЗАЦІЇ ГРИ.....	312

магістра: спец. 017 «Фізична культура і спорт», ОП «Менеджмент у спорті». Київ: НУФВСУ, 2022. 99 с.

2. Гоголь Т.В., Кіндрат В.К. Педагогічні умови формування організаційно-управлінських компетенцій майбутніх тренерів-викладачів у процесі професійної підготовки. *Колективна монографія «Розвиток сучасної освіти і науки: результати, проблеми та перспективи. Чинники оцінювання якісних досліджень»*. Том 7. Розділ: Педагогіка. Ужгородський національний університет, Ужгород, 2022. С.88-100.

3. Криштанович С. Спортивний менеджмент : навч. посіб. Львів : ЛДУФК ім. Івана Боберського, 2020. 208 с.

4. Мічуда Ю.П. Сфера фізичної культури і спорту в умовах ринку: монографія. К.: Олімпійська література, 2007. 216 с.

5. Наконечний І.Ю., Циба Ю.Г. Основна проблематика менеджменту спортивних організацій в Україні. *Теорія навчання*. Випуск 22. Т4. С. 247-251.

6. Спортивний менеджмент у США. *Sport blog USA*. URL: http://sportmanagm.blogspot.ru/2008/08/blog-post_8836.html

7. Шкільняк М.М., Овсянюк-Бардадіна О.Ф., Крисько Ж.Л., Демків І.О. Менеджмент: підручник. Тернопіль: ЗУНУ, 2022. 258 с.

Давидюк І.В., старший викладач

ТЕХНОЛОГІЧНІ КРИТЕРІЇ ПІДГОТОВЛЕНOSTІ МАЙБУТНІХ ФАХІВЦІВ ПОЧАТКОВОЇ ШКОЛИ ДО ОЗДОРОВЧОЇ ОСВІТИ ШКОЛЯРІВ

Анотація: У дослідженні охарактеризовано технологічні критерії з духовної, психологічної та фізичної готовності майбутніх фахівців початкової школи до оздоровчої освіти школярів загальноосвітніх шкіл. Визначення критеріїв і рівнів професійної готовності майбутніх фахівців до оздоровчої освіти учнів дає можливість оптимізувати професійну підготовку студентів педагогічних факультетів до виконання завдань оздоровчої спрямованості.

Ключові слова: технологічні критерії, оздоровча освіта, професійна підготовка, креативний рівень, нормативний рівень, адаптивний рівень, школярі, майбутні фахівці.

Постановка проблеми. Сьогодні перед суспільством постають нові вимоги щодо ролі освіти у розвитку особистості, нації та держави. Відтворення та збагачення інтелектуального, духовного й економічного потенціалу українського народу, виховання свідомого патріота і громадянина України. Ці вимоги характеризуються не тільки покращенням роботи, але і її оптимізацією на основі пошуку нових ресурсів вирішення проблем, які стоять перед суспільством та творчого їх упровадження.

Сучасний стан здоров'я дітей в початкових класах вимагає суттєвої корекції підготовки кадрів [6]. Незважаючи на те, що сьогодні одним з чи не найважливіших напрямів у підготовці майбутнього вчителя є його орієнтація на формування в учнів основ здорового способу життя та безпеки життєдіяльності, на практиці така підготовка майже відсутня [3].

Соціальна роль сучасного вчителя, повинна акцентуватися на його морально-естетичному обличчі, усвідомленні ним значення власного морального впливу. Багато сьогоднішніх учителів не відрізняються широкою освіченістю, високим рівнем культури, у тому числі фізичної, глибоким духовним світом, інтелігентністю. У більшості з них не сформовані здібності до емпатії, знання вікових і статевих особливостей розвитку учнів, розуміння мотивів їхнього поведіння, внутрішнього світу дитини [4].

Сьогодні система вищої школи повинна бути спрямована в майбутнє, готувати фахівців, яким притаманна відкритість до нового [4,5,6,9], озброювати майбутніх учителів початкових класів теоретичними знаннями й технологіями формування, збереження й зміцнення власного здоров'я й здоров'я школярів на духовному, психічному й фізичному рівнях. Таким чином, низький рівень здоров'я всіх категорій людей, особливо дітей, поставили перед людиною нові завдання й нові вимоги до педагогічних кадрів і їхньої професійної підготовки [2,6,7,9].

Мета дослідження: визначити технологічні критерії з духовної, психологічної та фізичної готовності майбутніх фахівців початкової школи до оздоровчої освіти учнів.

Виклад основного матеріалу дослідження. На сучасному етапі розвитку освіти завданням учителя й вихователя, є навчання дитини правильних рухів, уміння володіти своїм тілом, вести здоровий спосіб життя, а також самостійних пошуків шляхів до здоров'я тіла, духу й розуму [6]. Нині умови життя вимагають від фахівця початкової школи все більш інтегрованих психолого-педагогічних і медико-біологічних знань для здійснення успішної організації оздоровчої й освітянської діяльності серед населення, формування високого рівня культури здоров'я [2].

Істотний недолік традиційної системи професійної підготовки вчителів у педагогічних ВНЗ полягає в її відриві від шкільної практики. Нові науково-педагогічні ідеї з великим запізненням втілюються в навчальних планах, програмах і вузівських підручниках. На цьому також наголошує Н. Ткаченко, вважаючи, що однією з причин кризової ситуації в здоров'ї населення є відставання від сучасних вимог усіх напрямків підготовки та перепідготовки фізкультурних кадрів [7]. Знання, що студенти отримують у стінах вищих закладів освіти, швидко стають застарілими, тому постає завдання підготувати фахівця, здатного легко адаптуватися до змін, спроможного до інноваційних пошуків.

Сутність професійної готовності майбутнього вчителя початкових класів до майбутньої діяльності найбільш повно, на наш погляд, розкривають В. Сластьонін і М. Віленський, подаючи структурно-змістовну характеристику поняття, виділяючи психологічну, науково-теоретичну, практичну, психофізіологічну й фізичну готовність [1,4].

Як справедливо зазначають деякі вчені, здатність до об'єктивної самооцінки, самоаналізу й уміння вести самоспостереження – це ті важливі професійні риси особистості вчителя початкових класів, що вимагають свого формування ще в стінах вищого навчального закладу [4,5]. Учитель, який володіє рефлексивними вміннями, здатний визначати й оцінювати рівень

сформованості особистої культури здоров'я й культури здоров'я школярів, вивчати й контролювати емоційний стан всіх суб'єктів взаємодії, оцінювати результативність форм, методів і оздоровчих технологій, що використовуються в навчально-виховному процесі.

Таким чином, сформованість у майбутніх учителів початкових класів виокремлених вище вмій здійснення педагогічної діяльності й інтегрованих науково-теоретичних знань визначає їхню технологічну готовність до формування в школярів високого рівня культури здоров'я.

На наш погляд, наявність у майбутніх учителів професійно важливих якостей, необхідних сучасному вчителю, слід віднести до духовної готовності.

До духовної готовності майбутніх учителів, покликаних виховувати в школярів високий рівень оздоровчої освіти, ми відносимо наявність у них сформованих таких професійно важливих якостей, як гуманність, толерантність, креативність. Гуманність є першорядною й необхідною якістю сучасного вчителя початкових класів. Це, насамперед, зумовлено сучасними тенденціями в освітньому просторі, його переорієнтацією на гуманістичну освіту й виховання, метою яких є підготовка учня до повноцінного життя через розвиток індивідуальності й особистості [5,8]. Тільки гуманний учитель може розраховувати на успішну педагогічну діяльність у сфері формування культури здоров'я школярів. Такий педагог повинний бути переконаний у гідності кожного школяра, у необхідності для нього вільного вибору, самовдосконалення, відповідальності за свої вчинки, повинний бути налаштований на допомогу учню в пізнанні себе як особистості й формуватися як особистості [2].

Не менш значимою якістю, якою повинний володіти майбутній учитель початкових класів у сфері формування культури здоров'я школярів, на нашу думку, є толерантність. Ця якість є специфічною й необхідною для педагога, орієнтованого на формування в школярів високого рівня культури здоров'я. Специфіка цієї якості пояснюється тим, що у формуванні культури здоров'я провідну роль відіграє духовний аспект здоров'я. Педагог

повинен підносити знання про здоров'я і способи його формування таким чином, щоб прищепити в учня інтерес до свого здоров'я у всіх його аспектах і в той же час не порушити його внутрішню сутність.

Отже, одним з головних завдань кожного педагога є не завдати шкоди духовному й психічному здоров'ю школярів. Особливо це важливо пам'ятати при наданні допомоги учням у розробці індивідуальної оздоровчої системи. Учитель повинен на високому професійному рівні надавати допомогу школярам у підборі оздоровчих технологій, з огляду на їхні індивідуальні особливості, інтереси й прагнення, у такий спосіб сприяючи формуванню в учнів високого рівня культури здоров'я.

Особливої значущості (з огляду на сучасні тенденції розвитку освіти) в майбутній педагогічній діяльності вчителя набуває креативність. Креативність характеризується здатністю до творчості. На думку В. Горашука, підготовка сучасного вчителя початкових класів передбачає наявність у студентів здатності творчо ставитися до справи, володіння особливою педагогічною інтуїцією, ведення здорового способу життя, вироблення високого рівня загальноосвітньої, гуманітарної й загальної культури, культури стосунків і поведінки [2].

Аналіз широкого кола досліджень стосовно професійно-педагогічної підготовки переконує нас у думці, що найбільш складною стороною професійної готовності майбутнього фахівця є його психологічна готовність [4]. На думку В. Сластьоніна і М. Віленського, психологічна готовність насамперед розкриває мотиваційно-ціннісне ставлення студентів до майбутньої праці вчителя, що є основою її вибіркової спрямованості на цінності педагогічної діяльності. Зміст готовності включає набуття студентами емоційного досвіду, необхідного для успішного її виконання. Отже, психологічна готовність являє собою чітко окреслену спрямованість на педагогічну діяльність, установку на роботу в школі [1, 4].

Психологічна готовність майбутніх учителів початкових класів до формування культури здоров'я школярів передбачає:

- сформованість у майбутнього вчителя позитивної мотивації до формування, збереження й зміцнення здоров'я школярів у всіх його аспектах;

- постійне відчуття потреби у веденні здорового способу життя, підтримки в собі оптимістичного світовідчуття;

- прагнення до саморозвитку, самовиховання й професійного вдосконалення щодо формування в школярів високого рівня культури здоров'я;

- прояв свідомої активності в оздоровчо-просвітительській діяльності;

- спрямованість на вироблення в школярів стійких мотиваційних настанов на валеологічну поведінку;

- прояв професійного інтересу до здоров'я учнів і членів педагогічного колективу;

- здатність до стресостійкості й захищеності від дистресових станів;

- наявність особистісного ідеалу духовної й психофізично здорової людини;

- здатність учителя до прояву еталонної поведінки, позитивного ставлення до власного здоров'я, особистої емоційної стійкості, подолання труднощів, духовного й фізичного вдосконалення.

Фізична готовність є надзвичайно важливою для кожного педагога. Особливого значення вона набуває для вчителів початкових класів, оскільки під фізичною готовністю в нашому випадку треба розуміти перш за все дотримання в повсякденному житті правил здорового способу життя, сформованість високого рівня власної культури здоров'я. Відомо, що для дітей особливо молодших класів, дуже важливе значення має приклад дорослої людини.

Сучасний учитель початкової школи має бути прикладом для своїх вихованців стосовно зовнішньої і внутрішньої культури, пропагандистом фізичної культури й здорового способу життя [7]. Ще одним дуже важливим нюансом є те, що надавати більш раціональні поради стосовно застосування тих чи інших

оздоровчих технологій може лише та людина, яка на власному (практичному) досвіді познайомилась з ними, пізнала всі їх особливості й корисний вплив.

Для вирішення одного із завдань нашого дослідження стосовно визначення критеріїв професійної готовності потребує уточнення змістовий бік поняття "критерій", тобто наскільки збігається розуміння цього поняття як загальнонаукової категорії з його екстраполяцією на педагогічні дослідження. У науковій літературі поняття "критерій" означає правило, еталон, згідно з яким визначається оцінка або конкретний вибір після процедури вимірювання. В еталоні відбито певну сукупність параметрів і характеристик, які беруться до уваги. Енциклопедичний словник пропонує таке визначення поняття "критерій": "...це відмітна ознака, мірило, на підставі якого дається оцінка будь-якої дії, явища, ідеї." [5].

У досить широкому колі міркувань щодо вибору критеріїв оцінки ефективності процесу професійної підготовки можна відзначити ще один із підходів, який пропонується саме для визначення параметрів ефективності освітніх технологій. Ми вважаємо, що можна здійснювати вимірювання за трьома критеріями: 1) результат досягнення цілей; 2) рівень засвоєння знань і вмінь; 3) рівень сформованості професійного мислення. Порівняно з іншими підходами ми вважаємо наведену точку зору достатньо переконливою, але з урахуванням мети нашого дослідження пропонуємо визначити систему критеріїв за параметрами готовності майбутнього вчителя початкових класів до формування культури здоров'я школярів: технологічна (науково-теоретичний та практичний компоненти), духовна, психологічна й фізична готовність. Визначені критерії дозволяють нам виділити (за характером вирішення професійних завдань) рівні професійної готовності студентів до майбутньої діяльності – креативний, адаптивний, нормативний.

Характеристика креативного рівня готовності майбутніх учителів початкових класів до організації оздоровчої освіти школярів за духовним, психологічним та фізичним критеріями:

духовний критерій: випускник ставиться до життя й здоров'я школярів та оточуючих як до найвищої цінності; уміє зрозуміти й відчути кожного учня, готовий до постійної підтримки й надання допомоги; здатний виявляти толерантність до різних точок зору, думок, віросповідання й поведінки школярів; націлений на творче ставлення до майбутньої педагогічної діяльності у сфері формування культури здоров'я школярів. Психологічний критерій: у студента сформований високий рівень мотиваційно-ціннісного ставлення до формування культури здоров'я школярів; наявний особистісний ідеал духовно-моральної й психофізично здорової людини; виявляє цілеспрямований професійний інтерес до здоров'я учнів свого власного, націлений на пошук нового в питаннях формування, збереження й зміцнення здоров'я; відчуває постійну потребу в дотриманні здорового способу життя, підтримці в собі оптимістичного світовідчуття, прагненні до постійного саморозвитку, самовиховання, професійного вдосконалювання; виявляє свідому активність в оздоровчо-просвітительській діяльності; спрямованість на створення в школярів постійних мотиваційних установок на валеологічне поводження; володіє високою стресостійкістю й захищеністю від дистресових станів. Фізичний критерій: у студента відсутні шкідливі звички (байдужий до куріння, уживання навіть у незначній кількості будь-яких алкогольних напоїв, наркотиків тощо, намагається розповідати про їх негативний вплив своїм товаришам та рідним; щоденно дотримується режиму дня (режим сну, харчування, праці й відпочинку; застосовує на практиці оздоровчі технології спрямовані на всі аспекти здоров'я; постійно виконує й удосконалює свою індивідуальну оздоровчу систему.

Характеристика адаптивного рівня готовності майбутніх учителів початкових класів до організації оздоровчої освіти школярів за духовним, психологічним та фізичним критеріями: студент високо оцінює здоров'я особистості в ієрархії життєвих цінностей; здатний співпереживати, вивчати проблеми й труднощі учнів щодо ведення здорового способу життя, надавати різного роду допомогу; схильний до виявлення толерантності

стосовно інших думок, віросповідання й поведження школярів; прагне до втілення ідей з виховання здорових школярів на основі інтерпретації відомого досвіду. Психологічний критерій: у студента в цілому сформоване мотиваційно-ціннісне ставлення до формування, збереження й зміцнення здоров'я школярів; наявний професійний інтерес до здоров'я учнів і свого власного; випускник має достатньо розвинену емпатію й готовий надати учням кваліфіковану допомогу з питань здорового способу життя; здатний до прояву активності в оздоровчо-просвітительській діяльності учнів, педагогічного колективу й батьків; схильний проводити оздоровчу діяльність, спираючись на відомий досвід і адаптуючи його до конкретних умов; володіє достатньою мірою стресостійкістю й захищеністю, схильний до стабільної діяльності. Фізичний критерій: у випускника майже відсутні шкідливі звички (інколи вживає слабкі алкогольні напої), але націлений на щоденну боротьбу з ними; дотримується режиму дня з незначними відхиленнями; застосовує в повсякденній практиці одну або дві оздоровчі технології; намагається дотримуватись розробленої індивідуальної оздоровчої системи.

Характеристика нормативного рівня готовності майбутніх учителів початкових класів до організації оздоровчої освіти школярів за духовним, психологічним та фізичним критеріями. Духовний критерій: студент не надає особливого значення своєму здоров'ю й формуванню, збереженню й зміцненню здоров'я школярів; не прагне зрозуміти внутрішній світ і труднощі учнів, уникає участі в наданні різного роду допомоги; критично ставиться до різних думок і поведження учнів, здатний виставляти на показ своє обурення, нав'язувати особисту думку, не задумуючись про наслідки для школярів; не схильний до застосування творчого підходу в майбутній педагогічній діяльності. Психологічний критерій: у студента не сформоване мотиваційно-ціннісне ставлення до збереження власного здоров'я й формування культури здоров'я школярів; не виявляє інтересу до дотримання здорового способу життя, постійного професійного росту; не прагне до прояву активності в оздоровчо-

просвітительській діяльності; легко піддається різного роду стресам. Фізичний критерій: випускник має шкідливі звички (паління, уживання слабких та міцних алкогольних напоїв), не достатньо налаштований на боротьбу з ними; майже не дотримується режиму сну й харчування; застосовує на практиці (не кожний день) лише одну оздоровчу технологію; часто відхиляється від виконання індивідуальної оздоровчої системи.

Висновки. Встановлено, що однією з причин кризової ситуації в здоров'ї населення є відставання від сучасних вимог усіх напрямків підготовки та перепідготовки майбутніх вчителів початкової школи. Знання, що студенти отримують у стінах вищих закладів освіти, швидко стають застарілими, тому постає завдання підготувати фахівця, здатного легко адаптуватися до змін, спроможного до інноваційних пошуків.

Визначення критеріїв і рівнів професійної готовності майбутніх учителів початкових класів до організації оздоровчої освіти школярів дає можливість наблизитися до здійснення аналізу професійної підготовки студентів педагогічних факультетів щодо виконання завдань оздоровчої спрямованості в загальноосвітніх навчальних закладах, а також обґрунтування комплексу педагогічних умов оптимізації навчально-виховного процесу.

Список використаних джерел

1. Горащук В.П. Теоретичні та методичні засади формування культури здоров'я школярів: Дис. д-ра пед. наук: 13.00.01. Луганськ, 2004. 414 с.
2. Єресько О.В. Особливості змісту шкільного предмета "Основи здоров'я"/ Основи здоров'я і фізична культура. 2005. № 2. С. 8–11.
3. Сущенко Л.П. Професійна підготовка майбутніх фахівців фізичного виховання та спорту (теоретико-методологічний аспект): монографія. Запоріжжя: Запорізький державний університет, 2003. 442 с.
4. Ткаченко Н. Шляхи вдосконалення кадрового забезпечення галузі фізичної культури і спорту / Молода спортивна наука України:

Зб. наук. пр. з галузі фізичної культури та спорту. Вип. 8: У 4-х т. Л.: НВФ "Укр. технології", 2004. Т. 4. С. 348-352.

5. Федоров М.П. Педагогічні умови підготовки студентів до роботи з обдарованими дітьми: дис. канд. пед. наук: 13.00.01. Київ, 2000. 175 с.

6. Чернишова Е. Стан підготовки майбутнього вчителя до формування в учнів основ знань щодо здоров'я та безпеки життєдіяльності. Рідна школа. 2003. № 12. С. 8–10.

Кашуба А.А., доцент

Жульжик Н.А., здобувачка ступеня в/о «Магістр» ІІ курсу

РОЛЬ СЕКЦІЙНИХ ЗАНЯТЬ З БАСКЕТБОЛУ У ПОКРАЩЕННІ ФІЗИЧНОГО СТАНУ УЧНІВ

Анотація. У статті проаналізовано основні види занять з баскетболу в сучасній НУШ. Визначено вплив секційних занять з баскетболу на фізичний стан учнів.

Ключові слова: баскетбол, учні, фізичний стан, секційні заняття.

Постановка проблеми. У сучасному світі, де фізична активність та здоровий спосіб життя стають все більш актуальними, особливу увагу приділяють розвитку фізичних якостей молодого покоління. В рамках Нової української школи (НУШ), яка прагне створити сприятливі умови для комплексного розвитку кожної особистості, велика увага приділяється фізичній культурі та спорту. В цьому контексті секційні заняття з баскетболу відіграють невід'ємну роль у формуванні здорового способу життя та фізичного розвитку учнів.

Розглядаючи ключові аспекти ролі секційних занять з баскетболу у покращенні фізичного стану учнів НУШ, можна зосередитись на важливості цього виду спорту для загального фізичного розвитку, вихованні дисципліни та командного духу, а також на стимулюванні активного способу життя серед учнів, що

Наукове видання

ФІЗИЧНА КУЛЬТУРА, СПОРТ І РЕАБІЛІТАЦІЯ В ЗАКЛАДАХ ОСВІТИ

Збірник наукових праць

Звітної наукової конференції викладачів, співробітників і
здобувачів вищої освіти Рівненського державного гуманітарного
університету за 2024 рік, 16-17 травня 2024 р.

Випуск 15

Відповідальний за випуск: Кіндрат Вадим Кирилович

Укладачі: Кашуба Анатолій Анатолійович,
Гоголь Тетяна Василівна

Коректор: Ковальський Володимир В'ячеславович

*У збірнику вміщено наукові праці вчених, аспірантів,
вчителів-методистів, вчителів-новаторів, здобувачів вищої освіти
галузі фізичної культури та спорту України*

*Збірник статей буде корисним для вчителів і викладачів
фізичного виховання, спортсменів, усіх, хто цікавиться сучасними
проблемами розвитку фізичного виховання та спортивного
тренування*

Фізична культура, спорт і реабілітація в закладах освіти:
Збірник наукових праць. Рівне: ГО СОМ-ЦЕНТР, 2024. Випуск 15.
319с.

Видруковано за підтримки громадської організації «СОМ-ЦЕНТР»